

Saksbehandler, innvalgstelefon	Vår dato	Deres dato	Vår referanse	Deres referanse
Ingebjørg Johannessen, 22 24 75 61	16.12.08	04.11.08	08/668-2	200806371

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN

Høringsuttalelse fra Foreldretvalget for grunnskolen (FUG)

2 Forslag om å lovfeste plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1. – 4. årstrinn

I bakgrunnen for lovforslaget peker man på at for mange elever ikke har tilegnet seg de grunnleggende lese- og regneferdighetene tidlig. Hensikten med lovendringen er å iverksette tiltak som skal sikre at alle barn lærer å lese og regne i løpet av de første skoleårene. Det er en ambisiøs målsetting som det er vanskelig å være uenig i. Samtidig er det viktig for FUG å påpeke at man ikke må ha så sterkt fokus på tidlig mestring at man demotiverer dem som av ulike grunner får problemer med mestringen. Det er viktig at ulike vurderinger fra forskningsmiljøene legges til grunn når man legger opp fagplanene.

Når det gjelder gjennomføring av utskifting av lærebøker, sitter FUG på opplysninger fra alle deler av landet som viser at denne på langt nær er gjennomført.

FUG deler departementets vurderinger av hvilke tiltak som bør settes i verk for å styrke opplæringen. Vi savner imidlertid fokus på foreldrenes rolle. Forskning viser at foreldrene har stor betydning for elevens læringsutbytte, og at dette utbyttet er større jo yngre eleven er. Derfor mener FUG det også må settes i verk tiltak som styrker samhandlingen med hjemmene. Dette er særlig viktig for elever som strever med å knekke kodene. Foreldre og elever bør tilbys en ekstra konferansetime i halvåret så lenge det settes inn ekstra innsats for eleven.

Videre er FUG bekymret for det sterke fokuset på kartlegging og testing. Det må være en forutsetning at kartlegging og testing skjer på en måte som gjør at barna ikke mister motivasjon ved at de ikke mestrer testene. Videre må resultatene være forbeholdt skolen og brukes i utviklingssamtaler mellom hjem og skole. Skolen må bruke resultatene i sitt kontinuerlige arbeid med skoleutvikling.

2.5 Økonomiske og administrative konsekvenser.

Erfaringen fra finansieringen av lærebøker tilpasset Kunnskapsløftet tilsier at man i sterkere grad må sikre at pengene brukes der de er tiltenkt. Dette betyr at man må foreta kartlegging av lærertetthet på 1. - 4. trinn for skoleåret 2008-2009 slik at man har sammenligningsgrunnlag. Kartleggingen må skje på skolenivå. Det må legges opp til sanksjonsmuligheter for kommuner som ikke kan dokumentere at systemet med tidlig innsats er på plass.

2.6 Forslag til lovtekst

FUG mener at foreldremedvirkning er særlig viktig ved tidlig innsats fordi foreldrene da har så stor innvirkning på elevens utbytte av læring. FUG ønsker derfor å få inn følgende formulering om hjem-skole-samarbeid i lovteksten:

"Kommunene skal sette særlig fokus på samarbeidet med hjemmet i forbindelse med forsterka opplæring."

3 Forslag om å endre bestemmelsene om organisering av elevene i grupper – kravet til elevenes sosiale tilhørighet

FUG er enig i at fravær av fast tilhørighet har ført til mindre trygghet for elevene. Det har også ført til at foreldrene har mistet noe av muligheten til å skape trygge sosiale nettverk. Erfaringer viser at foreldre som kjenner hverandre er en god støtte for elevgruppen og at det er lettere å avsløre og motvirke sosial utstøting og mobbing.

FUG er tilfreds med at organiseringen av elevene til enhver tid skal ivareta det sosiale fellesskapet. Dette er særlig viktig når eleven kommer fra spredtbygde områder med store avstander. Ved økende grad av sentralisering av skolene, må hensynet til elevenes tilhørighet i fritida veie særlig tungt ved plassering i grupper.

FUG er også tilfreds med at departementet så sterkt understreker at *"klassedelingstallet skal ligge til grunn som minstenivå for ressurstildeling, også etter at bestemmelsen om klassedeling er opphevet"*.

4 Forslag om å lovfeste plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen

FUG er enig i at det må være en plikt til å utarbeide rapporter om tilstanden i skolene. Når det gjelder hvilke indikatorer som skal brukes i en slik rapport, må man vurdere ulemper og fordeler. Dersom andelen av elever som presterer på laveste nivå i nasjonale prøver, andelen elever som mobbes mv. skal rapporteres for hver enkelt skole i en kommune, kan dette gi seg svært uheldige utslag. Resultater fra skoler med få elever må holdes utenfor, og skoler som ligger i grenseområdet for at resultater blir offentlige blir de mest sårbare. FUG vil derfor be om at departementet gjør en vurdering sammen med de ulike organisasjonene om hvilke opplysninger en rapport som er ment for offentligheten, skal inneholde.

FUG mener også prinsipielt at en slik rapport fra skolens side skal utarbeides i samråd med skolens rådsorganer, og at rapporten skal godkjennes av samarbeidsutvalg/driftsstyre før den sendes videre.

5 Forslag om å presisere minoritetsspråklige elevers rett til utvidet opplæring i videregående opplæring med inntil to år

FUG har ingen kommentarer til dette punktet.

6 Forslag om å presisere plikten til foreldresamarbeid i grunnopplæringen

FUG mener det er belegg for å påstå at grunnlaget for frafall legges tidlig i skoleløpet. Et av de viktigste virkemidlene for å bryte denne onde sirkelen er et nærmere samarbeid mellom hjem og skole. Representantene for skolen oppleves ofte som usikre i møtet med foreldrene når de skal begrunne sine pedagogiske valg. For at tester og kartleggingsprøver skal gi maksimal effekt som støtte for videre læring, må foreldre og elever forstå hva disse testene viser. Og skolen må være i stand til å veilede foreldrene i forhold til hva de kan gjøre for å hjelpe eleven. Skolen plikter også å avklare hva foreldrene er i stand til å mestre både ut fra kunnskapsnivå og tidsressurs.

Kunnskapsløftet og flere timer i lesing og regning har ført til en nivåheving i faginnholdet i skolen fra første klasse og oppover. Selv om Kunnskapsløftet legger til rette for variert undervisning tilpasset den enkelte elev, er signalene fra mange hold at skolen er blitt mer teoretisk. Derfor er det viktig at skolene påvirkes aktivt til å gi tilpassede tilbud til elever som ikke finner seg til rette i en teoretisert skolehverdag. Foreldrene kjenner barna best, og det er viktig at skolen rådfører seg med de foresatte og bruker dem som ressurs og samarbeidspart når nye tilbud skal utvikles.

Det er vanlig at foreldrene ikke trekkes aktivt inn i veiledningen for yrkesvalg/studievalg før siste året på ungdomstrinnet. Dette er for seint dersom man ønsker å nå de elevene som ikke har foreldre med akademisk bakgrunn, eller foreldre som har ambisjoner om at barna skal sikre seg en høyere utdanning.

FUG er enig i at samarbeidet mellom hjem og skole er særlig viktig i forhold til å redusere omfanget av frafall i videregående opplæring. I denne forbindelse er bruken av uttrykket ressursvake elever uheldig. FUG mener det er viktig at skolen i samarbeid med foreldre og eleven foretar en nøye vurdering av interesser, evner og muligheter, og at man ut fra dette legger et løp som eleven kan mestre. Dette kan også innebære at eleven ikke fortsetter et normert utdanningsløp. Det er urealistisk å forvente at alle foreldre vil tilrå sine barn å gjennomføre et utdanningsløp dersom deres kjennskap til eleven tilsier at dette ikke er et heldig.

FUG mener det er viktig at man så snart lovendringen er vedtatt, setter i gang arbeid med forskrift som legger føringer for hvordan samarbeidet mellom hjem og skole skal foregå på ulike trinn i grunnutdanningen. FUG vil gjerne bidra i denne prosessen.

7 Forslag om rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen

FUG er fornøyd med at økt timetall knyttet til fysisk aktivitet ikke skal omfattes av egne kompetansemål.

FUG vil for øvrig påpeke at stadige utvidelser av skoledagen med små steg skaper en del større og mindre problemer i forhold til organisering av skoledagen og skoleskyss.

8 Forslag om å endre bestemmelsene om private skoler for funksjonshemmede

FUG har ingen kommentarer til dette punktet.

9 Forslag om å endre bestemmelsene om skolepenger for særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett

FUG har ingen kommentarer til dette punktet.

Med hilsen

Loveleen Rihel Brenna
Leder i FUG

Ingebjørg Johannessen
seniorrådgiver
sign.